Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Komission ehdotus neuvoston suositukseksi asuntomarkkinoilta syrjäytymisen torjumisesta

Ympäristövaliokunta 25.9.2026
Hanna Kettunen
Erityisasiantuntija
Ympäristöministeriö

Tausta ja aikataulu

- Suositusehdotus julkaistu 6.5.2026 osana ns. sosiaalista toimintasuunnitelmaa
  - EU:n köyhyyden vastainen strategia
  - Ehdotus neuvoston suositukseksi asuntomarkkinoilta syrjäytymisen torjumisesta
  - Tiedonanto eurooppalaisen lapsitakuun vahvistamisesta
  - Tiedonanto vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan strategian vahvistamisesta
- Liittyy myös 16.12.25 julkaistuun kohtuuhintaista asumista koskevaan eurooppalaiseen suunnitelmaan
- Käsitelty sosiaaliasioiden työryhmässä heinäkuusta 2026 alkaen
- Puheenjohtajan tavoitteena hyväksyä suositus 19.10.2026 työllisyys-, sosiaalipolitiikka-, terveys- ja kuluttaja-asioiden neuvoston kokouksessa
- Neuvoston suositus ei ole oikeudellisesti sitova

Suositusten sisältö

- Asuntomarkkinoilta syrjäytymisen määritelmä
  - Henkilöllä/kotitaloudella ei mahdollisuutta saada kunnollista, pysyvää asuntoa tai asua pysyvästi asunnossa, joka vastaa laatu-, oikeusturva- ja kohtuuhintaisuusvaatimuksia
  - Henkilöt, jotka elävät epäasianmukaisissa oloissa ja/tai asunnottomuusuhan alla
  - Asunnottomuus on asuntomarkkinoilta syrjäytymisen äärimmäisin muoto
- Suositus koostuu 8 osiosta:
  - 1) Kohde; 2) Määritelmät; 3) Laaja-alaiset suositukset; 4) Asuntomarkkinoilta syrjäytyneiden tai syrjäytymisvaarassa olevien tunnistaminen; 5) Asuntomarkkinoilta syrjäytymisen ehkäiseminen; 6) Asunnottomuudesta kärsivien tukeminen; 7) Riittävien ja turvattujen asumisratkaisujen saatavuus; 8) Seuranta, arviointi ja hallinto
- Kokonaisuutena arvioiden suositus sisältää paljon asioita, joita Suomessa jo tehdään tai kehitetään. Seuranta ja raportointi voi tuottaa lisätyötä.

Suomen kanta 1/2

- Kannat täydentävät aiemmin asuntopolitiikasta muodostettuja kantoja (U 13/2026 vp; E 21/2026 vp)
- Suomi pitää vakiintuneesti asunnottomuuden ehkäisyä ja torjumista tärkeänä ja painottaa poikkihallinnollista lähestymistapaa kysymyksen ratkaisuissa. Suomi korostaa jäsenvaltioiden välistä vapaaehtoista ja epävirallista yhteistyötä asuntomarkkinoilta syrjäytymisen torjunnan osalta. Suomi katsoo vapaaehtoisen hyvien käytäntöjen jakamisen olevan EU-tasolla hyödyllinen toimi asunnottomuuden ehkäisemisessä ja torjumisessa.
- Komissio on antanut viime aikoina useita asuntopolitiikkaan liittyviä aloitteita. Suomi pitää tärkeänä pyrkiä vaikuttamaan siihen, että aloitteet eivät lisää päällekkäistä työtä ja jäsen-valtioiden hallinnollista taakkaa. Lisäksi Suomi painottaa, että suosituksen seurannassa ja raportoinnissa tulee hyödyntää ensisijaisesti olemassa olevia tietoja ja välttää uusia päällekkäisiä tiedonkeruu- ja raportointivelvoitteita.

Suomen kanta 2/2

- Suomi pitää tärkeänä, että jäsenvaltiot saavat kansalliset olosuhteensa huomioon ottaen itse määritellä asuntomarkkinoilta syrjäytymisen torjumisen kohderyhmät, painopisteet ja toteuttamiskeinot. Suosituksen tavoitteet, seuranta ja raportointi eivät saa johtaa jäsenvaltioiden kansallisen sääntelyn ja järjestelmien tosiasialliseen yhdenmukaistamiseen.